

## Scenariusz zajęć „Żabia sprawa – szanujmy siebie i innych”

W ramach projektu „Szanuję, bezpieczeństwo buduję” Fundacja Pozytywnych Zmian wraz z ART. 207 – Artystyczną Grupą Antyprzemocową stworzyły spektakl-bajkę profilaktyczną zatytułowaną „Żabia sprawa”. Spektakl został zarejestrowany, a nagranie jest bazą do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem poniższego scenariusza, który stanowi jego integralną część.

Projekt został dofinansowany z budżetu Samorządu Województwa Śląskiego.

Scenariusz wraz z nagraniem jest udostępniony na wolnej licencji Creative Commons-uznanie autorstwa, użycie niekomercyjne 3.0 Polska (CC BY-NC 3.0 PL).

Można wykorzystywać go nieodpłatnie w celach edukacyjnych i profilaktycznych. Nagranie należy wykorzystywać jako jedną całość (nagranie + scenariusz) z podaniem autorki, czyli Fundacji Pozytywnych Zmian.

„Żabia sprawa – szanujmy siebie i innych”	
Czas trwania	2 godziny lekcyjne (90 minut). Samo nagranie trwa 33 minuty.
Grupa docelowa	Uczennice / uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych
Scenariusz stworzony przez	Fundacja Pozytywnych Zmian
Cele	<ul style="list-style-type: none"><li>• podniesienie świadomości dzieci w kwestii ochrony własnych granic osobistych,</li><li>• nauka asertywnej komunikacji,</li><li>• edukacja w zakresie respektowania granic drugiej osoby, jej zdania, decyzji i odrębności,</li><li>• edukacja w zakresie respektowania różnic i szanowania ich.</li></ul>

### JAK KORZYSTAĆ ZE SCENARIUSZA?

Nagranie bajki dostępne jest tutaj:

<https://www.youtube.com/watch?v=GpKyhLnNWBM>

Osoba prowadząca zajęcia wchodzi w rolę narratorki/narratora, czyta poszczególne wejścia i prowadzi rozmowy oraz ćwiczenia.

Nagranie spektaklu podzielone jest na części. Każda część kończy się obrazkiem „wejście nr ...”

Treść ponumerowanych wejść dla narratorki/narratora stanowi poniższy dokument.

## WSTĘP

Dawno, dawno temu, a może nie tak dawno, może wczoraj, a może dzisiaj rano, wydarzyła się pewna historia. Za trzema drogami, za złotą łąką i za polem rzepaku znajduje się miejsce, w którym żyła pewna rodzina żab. Stawu, w którym żyły żabki, prawie zupełnie nie było widać, gdyż był on gęsto zarośnięty tatarakiem, kaczeńcami i wodną trawą.

Na pierwszy rzut oka żyli sobie tak, jak wiele innych żabich rodzin. Jednak ta rodzina tak naprawdę żyła trochę inaczej.

Musicie też wiedzieć, że staw był bardzo mały, a żabek było bardzo dużo. I wciąż ich przybywało.

Żaby składały skrzek. Czy wiecie, co to jest skrzek? To takie żabie jajeczka, z których wykluwają się kijanki.

Z kijanek wyrastają małe żabki, a z tych małych żabek wyrastają duże, piękne żaby. Każdego roku skrzeku było coraz więcej, kijanek i żab także, a staw przecież nie rósł. Miejsca w stawie było coraz mniej.

W tym żabim tłumie mieszkała także mała Żabka Magda.

## TU ZACZYNAMY PROJEKCJĘ FILMU.

### ► PROJEKCJA – część 1

#### ☺ WEJŚCIE NUMER 1

#### ZADAJEMY DZIECIOM PYTANIA:

Czy zdarzyła Wam się sytuacja, że z jakiegoś powodu musiałyście / musieliście gdzieś się przeprowadzić, zmienić szkołę?

A może to na Wasze osiedle wprowadził się nowy chłopak lub nowa dziewczyna?

Albo ktoś z Was dołączył do nowej klasy?

Zazwyczaj takie nowe osoby wydają się obce i nie zawsze są chętnie przyjmowane.

Szczególnie, jeśli na pierwszy rzut oka sprawiają wrażenie nieco innych od nas.

Ale przecież wystarczy je poznać i porozmawiać z nimi.

Jak myślicie, czy obca żabka będzie mogła zostać w stawie?

Zobaczmy, co dalej wydarzyło się u naszych żabek!

### ► PROJEKCJA

## ☺ WEJŚCIE NUMER 2

Mała Żabka Magda bardzo przejęła się losem obcej żaby.

Sama też przecież nie była szczęśliwa w swoim stawie.

Czuła ogromną potrzebę wędrowania. Wiedziała, że wędrowka jest dla niej czymś wspaniałym i niezbędnym – jak powietrze.

I jak to w bajkach bywa, Żabka Magda wyruszyła w drogę.

Powiedziała: „Tak bardzo się boję, ale idę!”

I poszła.

### ► PROJEKCJA

## ☺ WEJŚCIE NUMER 3

Kto z nas nie słyszał bajek o żabach zamieniających się w księżniczki i księciów pod wpływem pocałunku?

Zaraz, zaraz – a czy ktoś się zastanawiał, czy te żabki sobie tego życzą, czy one się na to zgadzają?

A czy Wam zdarzyło się kiedyś, że ktoś Was pocałował, albo pociągnął za włosy, albo wziął Was siłą na kolana?

Jeśli tak, to wiecie, że to bardzo nieprzyjemne, kiedy ktoś robi coś, czego my nie chcemy. Szczególnie, jeśli jest większy i silniejszy od nas.

Może to Wam się zdarzyło kogoś bez pytania przytulać albo np. na siłę z kimś tańczyć na zabawie?

Mam nadzieję, że nie!

Jeśli tak, to wyobraźcie sobie, że taka osoba czuje się jak nasza żabka, która nie chciała, żeby ją całowano.

### ► PROJEKCJA

## ☺ WEJŚCIE NUMER 4

Ojej, ojej, ojej. Co za niemiła Niecałuśna! Najpierw sama była taka biedna, bo wszyscy ją całowali, a teraz proszę. Wyśmiewa i popycha małą Żabkę Magdę!

To okropne, prawda?

Magda prosi Niecałuśną: „Przestań, przestań!”

Czy to pomaga?

ZADAJEMY DZIECIOM PYTANIE: „Jak myślicie, co Żabka mogłaby powiedzieć, żeby Niecałusna dała jej spokój?”

DAJEMY DZIECIOM CZAS NA ODPOWIEDZI. NA TYM ETAPIE POZWALAMY WYBRZMIEĆ WSZYSTKIM POMYSŁOM.

Hmmm, zobaczmy, co zrobi nasza mała Żabka.

## ► PROJEKCJA

### 🕒 WEJŚCIE NUMER 5

ROZMOWA Z DZIEĆMI.

ZADAJEMY DZIECIOM SZEREG PYTAŃ:

Jak myślicie, czy warto mówić o tym, co czujemy?

Czy warto mówić innym, żeby przestali, kiedy sprawiają nam przykrość?

Czy to dobrze mówić o tym, jak się czujemy?

Rozmawiamy z dziećmi o potrzebie informowania innych o naszych uczuciach i potrzebach. Czasami niektóre osoby nie wiedzą, że coś sprawia nam przykrość i poinformowanie ich o tym jest ważne.

Niestety, czasami jednak to nie skutkuje.

Co wtedy zrobić?

A co Magda powiedziała do Niecałusnej?

Przestań natychmiast! Nie mów tak do mnie!

Nie prosiła. Wyprostowała się i powiedziała głośno. Stop! Nie mów tak do mnie, bo jest mi przykro.

Nie popychaj mnie!

Teraz Wy spróbujcie.

## ĆWICZENIE ASERTYWNYCH KOMUNIKATÓW:

Prosimy dzieci, aby wstały i połączyły się w pary.

Jedna z osób jest Żabką Magdą, a druga Żabką Niecałuśną.

Każda Żabka Magda ma za zadanie powiedzieć do Niecałuśnej: „Stop, nie popychaj mnie” lub „Stop, nie mów tak do mnie”.

Dajemy dzieciom instrukcję, jak powinno to wyglądać.

Ważne jest, aby się wyprostować, mówić głośno, ale nie krzyczeć. Kiedy mówimy, patrzymy drugiej osobie w oczy. Można także wzmocnić komunikat o gest ręką, wskazując na to, aby druga osoba przestała lub się zatrzymała.

Tłumaczymy czym jest asertywność i wprowadzamy to słowo (dzieci mogą je kilka razy powtórzyć).

Tłumaczymy, że taki „asertywny” komunikat leży pośrodku pomiędzy prośbami a krzykami i ważne, aby nie zbliżał się zbyt do żadnych z tych zachowań.

Dzieci w parach ćwiczą, a my dbamy o to, aby ich zachowanie nie były cichymi prośbami ani też agresywnymi krzykami.

Po kilku próbach dzieci w parach zamieniają się rolami i nowe Żabki Magdy ćwiczą swoje komunikaty.

## PRZED PROJEKCJĄ:

Żabka Magda wyruszyła w dalszą drogę w towarzystwie Żabki Niecałuśnej.

### ► PROJEKCJA

#### 🟢 WEJŚCIE NUMER 6

Żabki spotkały Ropuchę.

Czy wiecie, czym różni się ropucha od żab?

Żaby mają talię węższą niż ropuchy, które są bardziej płaskie i szersze. Ropuchy wyglądają więc na grubsze.

Żaby żyją w środowisku wilgotnym, a ropuchy zazwyczaj na suchym lądzie. W wodzie składają tylko skrzek.

Nogi ropuch są krótsze – wygodniejsze do chodzenia. Żaby dobrze pływają, do czego przydają im się ich długie tylne nogi oraz błony na palcach. Dzięki długim nogom są też

bardziej skoczne od ropuch. Ropuchy poruszają się „na piechotę”.

Zarówno żaby, jak i ropuchy to bardzo pożyteczne stworzenie.

#### PYTANIE DO DZIECI:

Jak myślicie, dlaczego Żabka Niecałuśna znowu dokuczała Ropusze – jak wcześniej Żabce Magdzie? Czy to dlatego, że wcześniej jej dokuczano?

### ► PROJEKCJA

#### 😊 WEJŚCIE NUMER 7

Pytamy dzieci:

Co takiego żaby wyobrażały sobie na temat bociana? (Jest groźny, ma zęby i jest bardzo zły).

A co się okazało? (Że jest miłym, pięknym, kulturalnym ptakiem, a w dodatku ten wyjątkowo nie je żab).

Czy Wam zdarzyło się, że kogoś oceniliście / oceniliście przed poznaniem danej osoby i przed rozmową z nią?

Czyli lepiej jest jednak kogoś poznać, zanim go ocenimy, prawda?

-----

#### ODNALEZIENIA STAWU (ostatnia scena)

Tekst dla narratorki / narratora

Po długiej wędrówce Magda i Niecałuśna odnalazły cudowny staw.

Był on ogromny, czysty, bogato zarośnięty i pełen szczęśliwych żab, ropuch i innych stworzeń żyjących w wodzie i na brzegu.

Do stawu wciąż przybywały nowe żaby, a inne po złożeniu skrzeku szły do lasu. Jak to u żab, wszystko żyło swoim naturalnym rytmem.

Żabka Magda była szczególnie szczęśliwa, gdyż spotkała tam Obcą Żabkę, tę, która nie mogła zatrzymać się w jej rodzinnym stawie, a swoje miejsce znalazła właśnie tutaj. Była szczęśliwa i chociaż wciąż kuląca, nikt tu się z niej nie śmiał i jej nie dogryzał.

Przez kilka pierwszych dni żabki oddawały się radości pływania i poznawania różnorodnych żab i ropuch.

Ale, ale – pamiętajmy, że Żabka Magda miała do załatwienia jeszcze jedną sprawę!

Pamiętacie, jaką?

## ► PROJEKCJA (ostatnia)

### PODSUMOWANIE.

Podsumowujemy z dziećmi bajkę.

Pytamy:

Co ważnego wydarzyło się w bajce?

Która postać najbardziej Wam się podobała?

Jakie Waszym zdaniem było przesłanie bajki?

Co powinniśmy z niej zapamiętać?

## DZIĘKUJEMY

**Jeśli nasz spektakl i opracowany przez nas scenariusz podobał się Państwu,  
możecie Państwo wesprzeć nasze działania.**

**Podarujcie 1 % swojego podatku Fundacji Pozytywnych Zmian i działającej przy  
Fundacji ART 207- Artystycznej Grupie Antyprzemocowej.**

**Fundacja Pozytywnych Zmian  
ul. Cicha 7/1, 43-300 Bielsko-Biała  
KRS 0000412714**

[www.pozytywnezmiiany.org](http://www.pozytywnezmiiany.org)

